

A 2020

Avfallsplan för Göteborgsregionen

© Flightfoto

Kommunspezifisk bilaga till Göteborgsregionens avfallsplan

Öckerö Kommun

Beslutad av kommunfullmäktige 2011-12-15

D nr 199/11

Kommunspecifik bilaga till A 2020

Innehåll:

1. Sammanfattning	sid 3
2. Bakgrund	sid 4
2.1 Syfte	sid 4
2.2 Befolkning och bebyggelse	sid 4
2.3 Organisation och infrastruktur	sid 4
2.4 Anläggningar för avfallshanteringen	sid 5
2.4.1 Återvinningscentraler	sid 5
2.4.2 Återvinningsstationer	sid 5
2.4.3 Miljöstationer	sid 6
2.4.4 Övrigt	sid 6
2.5 Ekonomiska förutsättningar	sid 7
3. Lokala mål, policies och planer	sid 7
3.1 Koppling mellan den regionala avfallsplanen och andra styrdokument	sid 7
3.2 Nulägesanalys och måluppfyllelse	sid 8
3.2.1 Tryggt för människa och miljö	sid 8
3.2.2 God säkerhet och arbetsmiljö	sid 11
3.2.3 Kostnadseffektiv avfallshantering	sid 12
3.2.4 God Service	sid 12
3.2.5 Robust avfallshantering	sid 13

1. Sammanfattning

Den nu gällande, av fullmäktige antagna, avfallsplanen för Öckerö kommun är daterad till 2010-12-16. Denna avfallsplan har i avvaktan på en regional avfallsplan förlängts vid två tillfällen. 2008 upprättades ett supplement till planen som antogs av fullmäktige den 27 mars samma år. Den nu gällande förlängningen gäller till 31 december 2011.

Målsättningen är att detta dokument, som beskriver de kommunspecifika förhållandena, tillsammans med den regionala avfallsplanen A 2020 skall vara de styrdokument som pekar ut framtida riktning och målsättning för avfallshanteringen i Öckerö kommun.

Denna bilaga syftar till att beskriva avfallshanteringen i Öckerö kommun samt hur kommunen avser att arbeta för att nå målen i den regionala avfallsplanen. Basåret är om inget annat nämns 2008 och målåret är alltid 2020.

Insamlingen av hushållsavfallet bedrivs helt i egen regi. Under vinterhalvåret har vi ca 4 900 abonnenter varav drygt 600 har 2-veckorshämtning med krav på hemkompostering. Ytterligare ca 40 har 4-veckorshämtning med samma krav. På sommaren ökar antalet abonnenter med ca 600 st.

Det insamlade avfallet komprimeras och mellanlagras vid vår återvinningscentral på Öckerö, Kärrsvik varefter det borttransporteras och behandlas av Renova AB. Denna hantering är reglerad i ett så kallat konsortialavtal som sträcker sig till 31 december 2013.

Renhållningen samlar, som underentreprenörer åt Renova AB, dessutom in förpackningsmaterial som omfattas av producentansvar. Kommunen har för närvarande 13 återvinningsstationer som sköts och underhålls av renhållningen som dessutom är lokal samordnare för dessa. Detta är reglerat via avtal med Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI).

Kommunen har vidare etablerat 5 bemannade återvinningscentraler med varierande öppettider. Kommunens ambition är att det skall vara enkelt och lättillgängligt att bli av med sitt avfall, främst det farliga avfallet.

Vidare kommer kommunen att arbeta med att uppfylla den regionala avfallsplanens mål som är följande:

- Tryggt för människa och miljö
- God säkerhet och arbetsmiljö
- Kostnadseffektiv avfallshantering
- God service
- Robust avfallshantering

Planering av mål och måluppfyllelse kommer att behandlas under punkt 3

2. Bakgrund

2.1 Syftet med Öckerö kommuns bilaga till A 2020

Syftet med den kommunspecifika bilagan är att beskriva ett år-läge när det gäller kommunens avfallshantering avseende organisation, anläggningar m.m. samt redogöra för premisserna för att nå de i A 2020 uppställda målen. Det är också angeläget att stämma av och göra jämförelser mellan den nuvarande, gällande, lokala avfallsplanen och A 2020 där detta är möjligt.

2.2 Befolkning och bebyggelse

Öckerö kommun består av 10 bebodda öar från Rörö i norr till Fotö i söder. Kommunen hade den 31 december 2010, 12 499 invånare. Den genomsnittliga ökningen de senaste sex åren har varit 35 personer förutom mellan 2009-10 då ökningen var större. . De flesta kommuninnevånarna bor på de sammanbyggda öarna: Fotö, Hönö, Öckerö och Hälsö (9 844 inv.). Till de nordligaste öarna, Knippla, Hyppeln och Rörö, kommer man med Vägverkets färjor från Burö färjeläge på Hälsö. Till Grötö och Kalvsund åker man med kommunens färjor. Från Lilla Varholmen åker man färjan till Bohus/Björkö.

De flesta innevånarna i Öckerö kommun bor i enbostadshus. Andelen flerbostadshus har ökat och kommer troligen att öka än mer i framtiden. För närvarande bor ca 16 % av våra abonnenter i flerbostadshus. Bristen på byggbar mark kommer att göra att det kommer att byggas mer på höjden där översiktsplanerna tillåter detta.

Kommunen är, utan jämförelse, den enskilt största arbetsgivaren. Den 1 november hade Öckerö kommun 970 anställda och utav dessa var 82 % kvinnor och 18 % män. Statistik från 2010 säger att 6 082 förvärvsarbete bodde i kommunen och av dessa pendlade 3 286 till arbetsplatser utanför kommunen. Varje dag pendlar 547 förvärvsarbete till kommunen.

2.3 Organisation och infrastruktur

Öckerö renhållning, som är en del av samhällsbyggnadsförvaltningens avgiftsfinansierade verksamhet, ansvarar för insamlingen av allt hushållsavfall och därmed jämförligt avfall. All hämtning sker med egen personal och med egna fordon. Renhållningsavdelningen hämtar varje vecka hushållsavfall från ca 4 500 hushåll. På sommarhalvåret ökar dessa med ca 600 abonnenter. Detta avfall, och övrigt avfall som samlas in på våra ÅVC: er, transporteras till ÅVC, Öckerö för omlastning och vidaretransporteras av Renova AB till Sävenäs förbränningsanläggning eller till Marieholm för sortering.

Flisning och borttransport av trä, ris och grenar utförs av entreprenör. Det flisade materialet körs till de olika kraftvärmeanläggningar som har kapacitet att ta emot detta. Skrotet körs av egen personal till entreprenör som för närvarande är Stena Metall.

Hushållens farliga avfall omhändertas och mellanlagras på våra ÅVC: er på Öckerö och Björkö och bortforslas efter avrop av entreprenör. Transporten av de farliga avfallet mellan våra öar till dessa ÅVC: er sköts av egen personal i bilar avsedda för ändamålet. Transport av asbest och impregnerat virke till Renovas anläggningar görs av egen personal.

Insamling av förpackningsmaterial och tidningar samt glas sköts också av egen personal. Denna verksamhet är reglerad via avtal med Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI), Svensk Glasåtervinning AB (SGÅ) och Pressretur AB.

Kommunen har 15 renhållningsarbetare samt 1,3 tjänstemän som jobbar med dessa frågor. Ytterligare 0,5 tjänstemän jobbar med kundservice, information och debitering.

Hämtning av slam från enskilda avlopp och trekammarbrunnar sker med kommunens egen personal i de flesta fall. Hämtning av slam från kommunens reningsverk på Pinan sker via inhyrd entreprenör. Vid övriga reningsverk sköts hämtningen av egen personal.

2.4 Avfalls- och återvinningsanläggningar inom Öckerö kommun

2.4.1 Återvinningscentraler (ÅVC)

Kärsviks återvinningscentral, Öckerö.

I Öckerö kommun finns för närvarande 5 bemannade återvinningscentraler. Dessa är belägna på Öckerö, Björkö, Knippla, Rörö och Hyppeln. Öppettiderna på dessa varierar från 5 tim till 41 tim/vecka. På återvinningscentralerna kan hushåll och verksamheter lämna in farligt avfall, vitvaror och annat elektriskt avfall (batterier, telefoner, radio- och tv apparater, datorer m.m.), grov avfall, trä, ris och grenar, skrot, gipsavfall, m.m. Mottagning av asbest finns enbart på Öckerö och Björkö ÅVC.

En ny ÅVC som skall ersätta ÅVC, Kärsvik är under projektering. Denna ÅVC kommer att etableras på Hönö, intill kommunens reningsverk på Pinan. Invigning av denna beräknas till sommaren/hösten 2012. Prover har tagits på ÅVC, Kärsvik och det har visat sig att marken delvis är kontaminerad. Kostnaden för sanering och bortforsling av förorenad mark/jord är beräknad till ca 3 m kr.

Samtliga ÅVC: er är C- anläggningar vilket innebär att för tillsynen svarar Miljö - och hälsa.

För hushållen i Öckerö kommun tas det normalt sätt inte ut någon avgift vid besök. För verksamheter gäller en av fullmäktige beslutad taxa.

Återvinningsstation, Björnhuvudsvägen, Öckerö.

2.4.2 Återvinningsstationer (ÅVS)

Öckerö kommun driver och underhåller, på uppdrag av Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) 13 st. återvinningsstationer. Kommunen är dessutom lokal samordningsentreprenör vilket innebär att renhållningen sköter städning, snöröjning m.m. runt återvinningsstationerna.

På återvinningsstationerna kan hushåll och verksamheter lämna förpackningar av metall, plast och papper. Här finns också möjlighet att lämna tidningar och glas.

Kommunen har för närvarande ingen fastighetsnära insamling då underlaget för detta inte är tillräckligt stort. Fatighetsnära insamling kan etableras och skötas av annan än kommunen.

Renhållningen har, för att öka insamlingen, av batterier, glödlampor, lågenergilampor, sprayburkar och småelektronik, införskaffat två så kallade "Samlaren" Dessa kommer att placeras på Hemköp, Hönö och Alexius Livs, Öckerö.

2.4.3 Miljöstationer

Miljöstationen på Björnhuvudet, Öckerö, anlades hösten 2004 för att säkerställa att de fiskebåtar som anlöper hamnen skall kunna lämna sitt avfall på ett, för miljön, tillfredställande sätt. Verksamheten drivs av kommunen och skötsel och översyn åvilar trafikverket. Miljöstationen är öppen dygnet runt för att ge maximal service åt anlöpande fartyg. Det avfall som lämnas är s.k. fartygsgenererat avfall, (wire, trålar och liknande) spillolja samt förbrukade batterier. Fartygen har också möjlighet att lämna oljehaltigt vatten som renas i reningsanläggningen på området för att därefter hämtas av entreprenör. För tillsynen av miljöstationen svarar Miljö- och hälsa i Öckerö kommun.

2.4.4 Övrigt

Fritidsbåtshamnarna i Öckerö kommun är skyldiga att, enligt SJÖFS 2001: 13, upprätta avfallshanteringsplaner. I 5 § 4 kap finns utförliga anvisningar om vilka uppgifter som hamnen skall dokumentera och kunna redovisa för tillsynsmyndigheten. Enligt avfallsförordningen, SFS 2001:1063, ska en hamn som inte är kommunal meddela kommunen vilka behov som finns av avfallshantering.

Generellt transporteras hushållsavfall och jämförligt avfall från hamnarna bort av kommunen. Övrigt avfall, företrädesvis farligt avfall, transporteras bort av olika entreprenörer. Tillsynen för gästhamnar i kommunen sköts av miljö och hälsa.

Björkö hamn, som har Blå flagg, har en väl fungerande avfallshantering. Blå flagg är en beteckning som erhålls när man uppfyller vissa uppställda miljökriterier som fastställs av Foundation for Environmental Education (FEE) Systemet handhas i Sverige av Stiftelsen Håll Sverige Rent och finns i ett tjugotal länder.

Öckerö hamn, har etablerat en miljöstation och tar emot allt avfall från anlöpande båtar . Hamnen blir miljödiplomerad under våren 2011.

Hönö hamn, tar emot avfall från fiske- och fritidsbåtar. Hamnens miljöstation är belägen vid Östra hamnen bakom Olinders Järn och Färg.

Fotö hamn, har en nyetablerad miljöstation på Söo där man tar emot allt avfall från fiske- och fritidsbåtar.

Knippla hamn, har en nybyggd miljöstation som ligger centralt i hamnen där fritidsbåtar kan lämna sitt avfall. Det farliga avfallet transporteras bort av entreprenör genom kommunens försorg.

Hälsö hamn, har miljöstation vid hamnen för fritidsbåtar.

Hyppehns hamn. En miljöstation är under uppbyggnad 2011. En pump för septiktankar är inköpt. Det farliga avfallet lämnas för tillfället på återvinningscentralen.

Rörö hamn, har under 2010 byggt en miljöstation där man tar emot avfall från både gästbåtar och övriga fritidsbåtar som är hemmahörande på Rörö. Avfallet från fiskebåtar lämnas på separat anläggning och ett avtal har skrivits med entreprenör för bortforsling av farligt avfall.

Kalvsund och Grötö. Här uppkommer så lite avfall från gästande båtar att kraven på avfallshanteringsplaner för dessa öar inte är så omfattande. Avfallet som uppstår kan avlämnas på kommunens anläggningar.

När det gäller övrigt avfall som uppkommer inom kommunen och som kommunen inte har ansvar för är det svårt att få fram statistik på omfattning och mängder. De stora verksamheterna, förutom kommunen, är Ö- varvet AB och Bergs Propulsion AB.

Omhändertagandet av avfallet, som inte är hushållsavfall eller jämförligt avfall, från dessa verksamheter sköts av annan entreprenör än kommunen. Tillsynsmyndighet för dessa verksamheter är Miljö och hälsa i Öckerö kommun.

Avfallet som kommer från tandvård, skolsköterska, äldrevård, sjukvård och annan verksamhet där medicinskt eller smittförande avfall uppkommer, samlas in och borttransporteras av renhållningens personal till specialugn på Sävenäs förbränningsanläggning. Instruktioner om hanteringen och förpackningar har tagits fram av renhållningens säkerhetsrådgivare. Avfallet hämtas 4-5 ggr per år efter avrop.

Renhållningen har även tecknat avtal med Kaprifolen, Apoteksgruppen om hanteringen av kasserade kanyler från hushållen.

Avfallet från bil- och däckverkstäder som klassas som farligt transporteras bort av olika entreprenörer. Övrigt avfall transporteras bort av renhållningen.

2.5 Ekonomiska förutsättningar

Öckerö renhållning är helt och hållet avgiftsfinansierad. Taxan för de olika uppdragen styrs av kommunens egna kostnader samt de behandlingarkostnader som tas ut av de entreprenörer som kommunen anlitar. Taxan fastställs av fullmäktige en gång per år eller vid behov av annan intervall. Självkostnadsprincipen gäller för hela avfallshanteringen dock behöver inte varje enskild tjänst följa denna princip.

För hushållen finns det möjlighet att välja olika hämtningsintervaller och på så sätt påverka avgiften. En förutsättning för att få annan intervall än veckohämtning är att hushållet komposterar dvs. sorterar ut matavfallet och lägger detta i en av kommunen godkänd kompost. Hushållen kan då få hämtning varannan eller var 4:e vecka.

3. Lokala mål, policier och planer

3.1 Kopplingen mellan den regionala avfallsplanen och andra styrdokument i kommunen.

I Öckerö kommun finns följande styrdokument som har direkt eller indirekt påverkan på avfallshanteringen:

- Avfallsplan* med lokala föreskrifter antagen av KF i december 2010

➤ Öckerö kommuns miljömål	antagna av KF i december 2008
➤ Miljöpolicy för Öckerö kommun	antagen av KF i februari 2011
➤ ”Öckerö-modellen”	antagen av KF i november 2005

*Avfallsplanen, har i avvaktan på framtagandet av den regionala avfallsplanen reviderats och förlängts vid två tillfällen, i mars 2008 samt i december 2010. Den senaste förlängningen gäller till 31 december 2011.

De mål som finns uppställda i den nuvarande lokala avfallsplanen är fastställda 2002 och är uppdelade i övergripande, samt långsiktiga och kortsiktiga lokala mål. I de övergripande målen nämns: *minskade avfallsmängder, minskad farlighet hos avfallet, utökat producentansvar, ökad återanvändning och återvinning av material samt miljöriktig behandling av avfallet.*

I de lokala målen är ledorden: *Ökat kretsloppstänkande genom utbildning och information, minskade mängder farligt avfall samt förbättrad källsortering.*

3.2 Nulägesanalys och måluppfyllelse

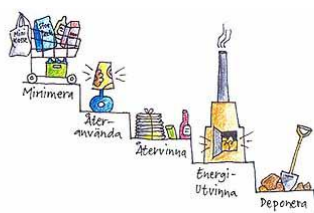
Då avfallsplanen för Öckerö kommun inte varit föremål för någon omarbetning på många år utan endast reviderats och förlängts kan det vara svårt att göra en relevant jämförelse mot de uppställda målen i A 2020. Många av målen är helt eller delvis nya för Öckerö kommun. Några av målen finns emellertid med i våra lokala miljömål. Följande mål är definierade och antagna i den regionala avfallsplanen A 2020:

➤ Tryggt för människa och miljö	(3.2.1)
➤ God säkerhet och arbetsmiljö	(3.2.2)
➤ Kostnadseffektiv avfallshantering	(3.2.3)
➤ God service	(3.2.4)
➤ Robust avfallshantering	(3.2.5)

3.2.1 Tryggt för människa och miljö

EU har i sitt ramdirektiv för avfall fastslagit en så kallad avfallshierarki där man fastställer vikten av en hållbar avfallshantering. Detta direktiv är också implementerat i svensk lag och innebär att vi skall sträva efter att i prioriterad ordning:

1. Förebygga uppkomsten av avfall
2. Återanvända
3. Återvinna
4. Energiåtervinna
5. Bortskaffa/Deponera

Figur 1. Avfallstrappan.

Illustration: Stefan Andersson, Informationsenheten, Mölndals kommun

Mål avseende avfallsminimering och återanvändning:

- År 2020 ska hushållsavfallsmängden per person i regionen vara lägre än år 2008.

Kommentar:

Mängderna hanterat och till Renova AB avlämnat hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från Kärrsviks ÅVC har sedan 2002 och fram tills nu varit relativt konstant. Det har varierat mellan 5 030- 5 520 ton med en topp 2007 då 5 520 ton avfall borttransporterades. För 2008 var siffran för avlämnat hushållsavfall ca 436 kg/person och år vilket var lite lägre än snittet för regionen som låg på ca 450 kg. I denna siffra ingår inte park- och trädgårdsavfall. Siffran för dessa fraktioner var 2008 ca 164 kg/person

När det gäller hushållsvaffallet minskade mängderna under 2008-10. Minskningen som märkts av i hela landet beror troligen på lågkonjunkturen som gjorde att konsumtionen mattades av.

För att klara målet behövs först och främst information till hushållen hur och på vilket sätt man kan minska sitt avfall. Man pratade förr om ett slit- och släng samhälle, nu sliter man inte ens ut sakerna innan dom slängs. Det handlar om att ändra på folks attityd till konsumtion. Kommunen skulle här kunna bidra med vägledning och konsumentupplysning.

I vår, nu gällande, avfallsplan finns ett mål, *Horisont år 2010*, där det står:

”Kretsloppmedvetande och förändrade konsumtionsmönster hos samtliga innevånare i Öckerö kommun. För att nå målet behövs en långsiktig satsning på utbildning, information och rådgivning.”

Ett ökat samarbete med organisationer som arbetar med återanvändning som Secondhand, Myrorna, Emmaus m.fl. hade varit en framkomlig väg för att minska på avfallsmängderna.

Ett sätt som praktiseras i vissa av kommunens föreningar är så kallade bytesdagar där man byter fotbollsskor och/eller skridskor med varandra i takt med att man växer ut dom. I Göteborg har man haft bytesdagar för leksaker. Ett ”bibliotek” där man kan låna kläder är också på gång.

Att få en ökad utsortering av förpackningar som omfattas av producentansvaret hade kunna minska avfallsmängderna avsevärt. Här är information och tillgänglighet avgörande faktorer.

Svårigheten ligger också i att bryta, oberoende av svängningarna i konjunkturen, ökningen av avfallsmängderna.

Mål avseende resurshushållning:

- *Andelen material som samlas in för materialåtervinning ska öka och resultera i en materialkvalitet som kan ersätta jungfruliga material.*
- *Mängden producentansvarsmaterial i det brännbara hushållsvaffallet ska minst halveras*

- *Minst 50 % av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker tas omhand så att växtnäringen utnyttjas. Allt separat insamlat matavfall ska gå till biogasproduktion.*
- *Energikvalitet och exergimängd (tillgänglig energi av högsta möjliga energikvalitet – främst el- och bio- eller syntesgas) ska öka per avfallsmängd.*

Kommentar till mål om resurshushållning:

Mängden producentansvarsmaterial i hushållsavfallet är, som figur 2 nedan visar, 33 %. Detta motsvarar 1 680 ton på helårsbasis. Målsättningen att halvera detta till 2020 kommer att bli en utmaning. Först och främst behövs mer information till hushållen om miljönyttan med att sortera ut avfallet. Införande av viktbaserad taxa kan vara ett annat incitament till ökad utsortering av avfallet. Det är också viktigt att hushållen har nära till en insamlingsplats och att dessa är tillgängliga dygnet runt och är anpassade för alla.

I miljömålen för Öckerö kommun 2008-10 står det att minst 35 % av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker skall återvinnas genom biologisk behandling senast 2010. Det regionala målet är ännu högre: 50 %. Det skall dock beaktas att det regionala målet är mer långsiktigt än det lokala. Det i miljömålen uppsatta målet har i avvaktan på iordningställandet av en biogasanläggning i Göteborg skjutits upp. Renova AB har beslutat att bygga en förbehandlingsanläggning för utsorterat matavfall. Anläggningen beräknas kunna ta emot matavfall under senhösten 2011. Vid denna anläggning kommer matavfallet att sönderdelas och blandas till en massa, en så kallad slurry, som skall transporteras till en anläggning för rötning till biogas.

För närvarande har kommunen ingen separat utsortering av matavfall. Cirka 11 % av hushållen har hemkompost och den enda möjligheten att nå det uppsatta målet är att vi börjar med insamling av matavfall i separata ventilerade kärl hos varje hushåll samt hos restauranger och storkök. Ett alternativ som finns är att hushållen lägger sitt avfall i olikfärgade påsar som sorteras ut efter tömningen, så kallad optisk sortering.

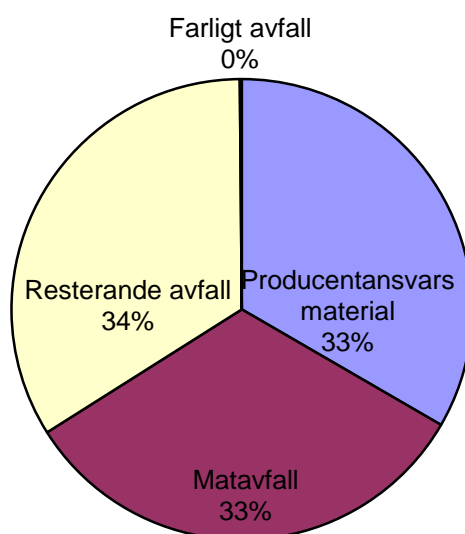
Andelen matavfall i plockanalysen var 33 % vilket motsvarar 1 680 ton på helårsbasis. Plockanalysen visar med all tydlighet att det finns mycket att göra när det gäller ytterligare utsortering av hushållens avfall.

Andelen farligt avfall var endast 0,1 % vid tillfället för plockanalysen vilket får anses var ett mycket gott resultat.

Öckerö kommun tillhör år efter år de bästa kommunerna i landet på insamling av det farliga avfallet från hushållen. 2008 var siffran drygt 24 kg/person vilket kan jämföras med övriga Göteborgsregionen där siffran var 3,7 kg/person. I dessa siffror ingår inte el avfall som omfattas av producentansvar.

Kommunen har upprättat ett insamlingssystem där vi tar emot hushållens el avfall på våra återvinningscentraler. El-kretsen AB har ansvar för att avfallet borttransporteras till sorterings- eller behandlingsanläggning.

När det gäller insamlingen av el avfall som omfattas av producentansvar har kommunen en god insamlingsgrad. Den senaste statistiken visar att vi ligger på 15,85 kg/person och år. Snittet på landets alla kommuner är 15,99 kg/person. När det gäller vissa fraktioner såsom kyl- och frys och vitvaror ligger vi högt över snittet medans vi ligger lägre när det gäller övrig elektronik och ljuskällor.

Figur 2. Plockanalys av hushållsavfall i Öckerö kommun genomförd och analyserad av Renova AB, våren 2010.

3.2.2 God säkerhet och arbetsmiljö

Målet fokuserar på renhållningsarbetarnas arbetssituation. De detaljerade målen som fastställts är:

- *Arbetskadorna ska minska till minst samma nivå som riksgenomsnittet för samtliga branscher i Sverige.*
- *Antalet olyckor inom avfallshanteringen med tredje person inblandad ska minst halveras.*

Kommentar:

Öckerö kommun har genomfört en inventering över alla hämtningsställen. De som bedömts vara, ur arbetsmiljömässiga skäl, olämpliga har tillskrivits och ombetts att omplacera sitt kärl. Denna inventering har medfört att arbetsmiljön förbättrats avsevärt för renhållningsarbetarna. Det finns dock fortfarande förbättringsområden.

Ett försök med plastkärl, som genomförs på Fotö, skall utvärderas under våren 2011. Om denna utvärdering faller väl ut och nämnden fattar erforderliga beslut kommer alla nuvarande sopkärl att ersättas med plastkärl med början 2013. Detta kommer att innebära att renhållningsarbetarna inte behöver lyfta och bära säckar längre.

Ett samarbete med Hönö Rygg- och ledklinik innebär att all nyanställd personal får utbildning och information om belastningsergonomiska frågor. Tillgång till företagssköterska finns och personalen får regelbunden hälsoundersökning.

Arbetskadorna bland personalen är ganska ovanliga. Vi bedömer att det regionala målet gällande arbetskadorna skall kunna uppnås.

Målet att antalet olyckor med tredje person inblandad ska halveras bygger på att flera aktörer samarbetar. De flesta olyckor med tredje person är olyckor med backande fordon.

Vi försöker att i möjligaste mån undvika att köra in på vägar där man behöver backa. Här finns även krav och regler från Arbetsmiljöverket som måste beaktas. För enskilda kunder kan detta innebära att kärnen inte kan placeras i direkt anslutning till fastigheten vid tömningstillfället utan måste lämnas vid annan, av kommunen, anvisad plats. Här krävs samarbete och förståelse för att finna de optimala lösningarna för alla inblandade.

Det är också av största vikt att renhållningen tillfrågas gällande sophantering vid iordningställande och nybyggnation av fastigheter och bostadsområden. Helst redan i detaljplaneskedet.

3.2.3 Kostnadseffektiv avfallshantering

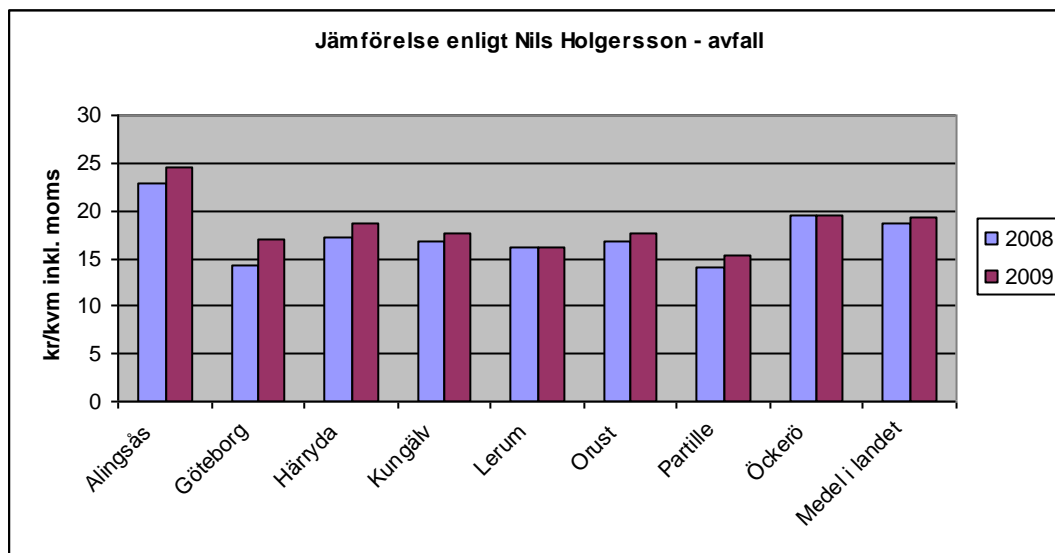
I den regionala planen lyder målet när det gäller kostnadseffektiv avfallshantering:

- *Avfallshanteringen i regionen ska utföras med hög kvalitet i förhållande till kostnad.*

Kommentar:

Renhållningen i Öckerö kommun har aldrig genomfört någon undersökning gällande kvalitet i förhållande till kostnad men vi bedömer att våra kunder upplever att vi har en god service och att de är nöjda. Vår taxa är lite högre vid en jämförelse med övriga kranskommuner men vår målsättning är att alla våra kunder oavsett var de bor i kommunen skall känna att de får valuta för pengarna. Varje år genomför "Nils Holgersson" en jämförelse mellan landets kommuner gällande avfallshanteringen. Förutsättningarna är en bostad med 3 stycken 370 liters kärl. Omräknat till våra förhållanden blir jämförelsen följande:

Figur 3. Kostnad fördelad per nyttighet i kronor per kvadratmeter, inkl. moms, avseende avfall enligt Nils Holgersson.

Öckerö kommuns kostnader ligger lite högre än snittet för landet men detta får ses i förhållande till hur kommunen ser ut gällande infrastruktur och tillgänglighet.

3.2.4 God service

God service innebär att alla, oavsett förutsättningar, känner sig nöjda och upplever att deras behov tillgodoses gällande avfallshanteringen. Målet i den regionala avfallsplanen är:

- *Minst 90 % av hushållen är nöjda med avfallshanteringen.*

Kommentar:

Öckerö renhållning har aldrig genomfört någon egen undersökning gällande kundnöjdhet. Vi gör dock bedömningen att våra kunder upplever att avfallshanteringen fungerar bra. I våra kontakter med abonnenter får vi ständigt uppmuntran och bekräftelse på detta.

Statistiska centralbyrån (SCB) gjorde våren 2006 en medborgarundersökning i Öckerö kommun där man bl.a. frågade medborgarna, 502 personer i åldrarna 18-84 år, om kommunens verksamheter. Man använde sig av betygsindexet NMI (Nöjd- Medborgar-Index). Man ställde frågor om 15 olika kommunala verksamheter och det totala indexet för Öckerö hamnade på 55 att jämföra med 53 för samtliga, i undersökningen ingående, kommuner (18 st.). I Öckerö fick renhållningen det näst högsta betyget, 71, bara räddningstjänsten fick högre index. När det gäller snittet för renhållningen i samtliga kommuner var indexet 65.

Även om denna undersökning har några år på nacken får vi se det som att våra kunder är nöjda med vår verksamhet. Naturligtvis finns det områden där vi kan utvecklas och bli bättre. Planer finns på att genomföra egna undersökningar inom en inte allt för avlägsen framtid där både våra styrkor och svagheter kan identifieras.

Vår ambition är att alla öar i kommunen skall få samma grad av service. Vi har en hög tillgänglighet både när det gäller återvinningsstationer och återvinningscentraler.

De klagomål som vi får ta del av rör dels utebliven hämtning vid snö- och halkproblem dels utebliven hämtning av säcken på grund av att personalen anser att säcken är för tung eller på grund av att personalen glömt att hämta säcken.

Målet att 90 % av våra kunder skall vara nöjda ser vi som en utmaning och som ett mål vi kan uppnå.

3.2.5 Robust avfallshantering

Det sista definierade målområdet benämns *Robust avfallshantering*. Med detta avses att avfallshanteringen skall vara så utrustad och beskaffad att den kan stå emot och bemöta snabba förändringar i ekonomiska, ekologiska, sociala eller tekniska hänseenden. Inte minst viktigt är det att planera för framtida klimatförändringar vid nyetableringar av återvinningsanläggningar.

Mål avseende Kompetensförsörjning

- *Rätt kompetens och jämn åldersfördelning*
- *Utveckla och tillvarata ny kunskap för att bibehålla en modern avfallshantering*

Kommentar:

Öckerö kommun bedriver avfallshanteringen helt i egen regi. Vår hämtningspersonal informeras och utbildas kontinuerligt i frågor som rör deras arbetsområden. Personalen på våra ÅVC får fortlöpande utbildning och uppdatering i hantering och omhändertagande av farligt avfall.

Renhållningen har egen säkerhetsrådgivare för frågor rörande transport av farligt gods. Vi har även egen personal som har ADR-utbildning. ADR, som är en förkortning av, *European*

Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road, innebär att personalen har behörighet att transportera farligt gods på väg. Renhållningen har också personal som är utbildad när det gäller explosiva ämnen.

För närvarande har vi en relativt ung personalgrupp. En personal kommer dock att avgå med pension om något år. All personal har C-kort vilket är ett krav. Ett problem för framtiden är att få tag på semesterpersonal som har rätt kompetens.

Det är också viktigt att berörd personal håller sig uppdaterad kring det som sker inom vårt område. Det gäller både miljö- och teknikutveckling.

Mål avseende **Avfallshanteringen i samhällsplaneringen**

- *Planer för att klimatanpassa tillståndspliktiga anläggningar ska vara klara år 2015.*
- *Avfallshanteringen skall beaktas i alla skeden av samhällsplaneringsprocessen.*
- *Hög beredskap och kompetens för risk- och krishantering.*
- *Behandlings- och hanteringskapaciteten i avfallssystemen, inklusive förorenade massor ska vara säkrade.*

Som nämnts tidigare under målet 3.2.2 God säkerhet och arbetsmiljö är det viktigt att renhållningen är med i planeringen av nya bostadsområden, helst redan i detaljplaneskedet.

I Öckerö kommun finns ingen mottagningsanläggning för schaktmassor. När det gäller förorenade massor har vi hitintills kört dessa, genom Renovas försorg, till Kläpp i Stenungsund. En regional samordning för dessa frågor är av stor vikt.

